

HET

VRYYE BLAD,

BODE VAN LIMBURG.

Algemeen welzyn. — Godsdienst. — Vaderland. — Vryheid.

Men schryft in by A. SCHOOF, eigen.-uitg. van het VRYYE BLAD, wekelyks verschynende des zaterdags 's avonds. — Abonnement prys : voor de stad, 5 fr. per jaer; 3 fr. per half jaer; 1-75 per trimester. Voor buiten, 5-50 per jaer; 3 fr. per half jaer; 2 fr. per trimester. Vooraf betaalbaar. — Alle toezending van brieven, geld, enz. moet ons vrachtyvry geworden.

 Onze geabonneerden buiten de stad, welke den prys van het abonnement niet betaeld hebben, worden vriendelyk verzocht ons dit in postzegels of anderszins, naer hun goedduncken, te laten geworden.

ALGEMEEN OVERZIGT.

De briefwisselingen uit Parys brengen ons verscheide feiten ter kennis, welke van aerd zyn om te doen gelooven dat de diplomatie hare tuschenkomst in de poolsche zaken als geëindigd beschouwt. Onder andere feiten moet men melden dat de minister van Pruisen te Parys naer de baden van Kissingen, in Beijeren, is vertrokken, en dat de minister van Engeland te Parys, lord Cowley, insgelyks in verlof is gegaen.

M. de Talleyrand gezant van Frankryk te Berlyn, wordt te Parys verwacht. Het is waerschyndlyk dat zyn vertrek uit Berlyn te gelyker tyd zal plaets hebben als dat van den koning naer Carlsbad.

De nota's der mogendheden zyn gisteren avond naer Sint-Petersburg opgezonden. Het is te denken dat de goedkeuring der oostenryksche voorstellen door Engeland in den dag te Parys is gekend geworden.

De tydingen uit Polen hebben altoos het zelfde karakter; de oproer houdt overal stand, en de magteloosheid van Rusland, om denzelven te bedwingen, wordt iederen dag duidelyker.

Nieuwe voordeelen door de Polakken behaald, worden langs Krakau gemeld.

Czakowski heeft de Russen naby Kielce geklopt. Zeven russische officieren sneuvelden in dit gevecht en werden te Kielce begraven.

HELDENMOED.

(VERVOLG).

III.

Het is avond. De duisternis heeft haren zwarten sluijer over het aerdryk gespreid. Geheel de natuer, als werkte zy mede om de diepe stilte des nachts nog akeliger te maken, is insluimerd.

Bittere klagten, hertverscheurende nood en hulpkreten zweven als eene stervende stem boven het ongelukkige Polen: de weergalm er van doet gansch Europa van verontwaardiging sidderen. Hier is het eene echtgenote, wiens droevig klagen het hert doorboort, daer eene moeder, die haer bloed, haer eenig kind, de laeste steun harer oude dagen bitter betreurt; ginds vlieten by de wreede dood van haren verloofde de heete tranen eener kwynende maegd; verder vaders, broeders, zusters, grysaerds en kinderen die de dood van een deurbare wezen met bloedige tranen beweenen, en dan hoe smartelyk treffen van verre het oor de pynlyke zuchten van de duizende bannelingen, welke het eeuwige met smeew bedekte Siberie bevat.

In een woord gansch Polen is als het ver-

In Podlachyë heeft Krysinski, in den nacht van den 11, twee russische kompagnien tusschen Radzyn en en Wohyn uitgerooid.

Een ander poolsch korps heeft den 10, een gelukkigen slag te Sokolow geleverd.

Te Medzyrec heeft de poolsche gendarmerie te peerd eenen troep kozakken ontwapend.

De aertsbisschop van Warschau is, naer St-Petersbutg geroepen om rekening te geven over zynen brief aen keizer Alexander. Voor zyn vertrek heeft Mgr Felinski, met gansch zyn kapittel, eene protestatie geteekend tegen de ter doodbrenging der prieters in Saeris, en hy heeft zyne grootvikaris, Mgr Rzewuski aangewezen om hem te vervangen gedurende zyn verblyf te St-Petersburg.

De briefwisselingen blyven opgevuld met het verhael van strafuitvoeringen door de Russen met de afschuwelykste wreedheid gepleegd. Moet het dan verwonderen zoo de Polakken op vele plaetsen geen genade aen hunne krygsgevangenen schenken?

Men meldt uit Warschau de zelfmoord van een der agenten van de schatkist die deel heeft genomen aen den onlangs gepleegden diefstal.

Wy hebben geen nieuws uit Pruisen. Het gouvernement volherdt in zyn stelsel van verdrukking en terugwerking, terwyl in het land meer en meer betoogingen plaets grypen ter eere van de vryheidsgezinde meerderheid der Kamer van afgeveerdigden.

Nieuwe betoogingen in dien zin hebben plaets gegrepen te Dusseldorf, Trier, Bielefeld, Aken, Duren, Brieg, Elberfeld — overal stygt een kreet ven misnoegen op tegen het gedrag van het ministerie.

blyf, waer zich alle onheilen, rampen en wreedheden vertrokken hebben. De lucht is er slechts met bittere klagten bezwangerd, overal ontmoet men roodgeweende oogen en bleeke ingeslagene wangen, het droevig gesnik der bedrukten beheerscht er alle gerucht.

In de kamer, welke wy na het vertrek van den ongelukkigen Frederik verlaten hebben, schynt het zoo doodsch als weleer; doch het licht van eenen kostbaren luchter vervult ze gansch en verjaegt er de minste duisternis. Helena, het hoofd in de handen, leunt met de ellebogen op eene tafel; voor haer ligt een langwerpig papier; met strakke blikken staert zy op hetzelfde, en ofschoon zy hare lippen niet beweegt, toch is zy gansch in haer zelve verslonden en schynt zy in den geest te lezen. Het zyn de laeste woorden van Frederik, welke het stuk papier bevat. Eene vriendenhand bragt ze haer, weinige stonden geleden, over.

Na eene wyl roerloos, als ware de ziel haer lichaem ontogen, in deze houding te hebben gezeten, ontdekte zy langzaam haer aengezigt, een rollende traen valt op den brief en weenende roept zy uit, : Frederik! myn duerbare Frederik! de dood heeft u dan voor altyd aen my ontruk! nooit zien u op de aerde

Men meldt uit Kopenhagen, 13 juny, dat graef Spannock koning Georges naer Athene zal vergezellen; doch hy zal geen hoogaemden officieelen titel hebben.

Er zal geen regentschap daargesteld worden. De koning zal onmiddelyk by zyne aankomst te Athene, de teugels van het gouvernement in handen nemen.

De koning zal eerlang naer Griekenland vertrekken.

In alle parlementaire gouvernementen, is het van gebruik dat een minister-gedeputeerde die niet herkozen is, onmiddelyk zyn ontslag geve. Eenige maenden geleden, een minister-gedeputeerde van koning Victor-Emmanuel by de eerste stemming niet herkozen geweest zynde, en eene ballotering hebbende moeten ondergaen, gaf onmiddelyk zyn ontslag.

M. Rogier onze minister van buitenlandse zaken, die met zulke groote minderheid te Dinant komt te vallen, moet verstaen dat zyne tegenwoordigheid in het kabinet, waer van hy het hoofd was, onmogelyk is geworden dat indien er hem nog eenige zelfveerdigheid overblyft, hy zich zal haesten zyn ontslag van minister te geven en zich van het politiek tooneel verwyderen als *verleten*, volgens de gelukkige uitdrukking van M. d'Elhoungne.

Algemeene vergadering der katholieken in België.

De katholieken van Duitschland hebben in 1848 eene algemeene vergadering ingesteld der katholieke, godvruchtige, liefdadige en andere dergelyke associatiën, die in de verschillende deutsche Staten bestaen; de vergadering is sedert dit tydstip alle jaren gehouden geweest, steeds den kring harer werken vermeerderende, het getal harer leden ziende vermenigvuldigen en achtereenvolgend zitting houdende in de voornaemste steden van het Duitsch Verbond. Haer veertiende zitting heeft verleden jaer plaets gehad te Aken, en de luister dier vereeniging, de

myne oogen weër! Verlaten, zonder steun zullen voortaan myne dagen wezen! En gy Frederik, hoe bitter, hoe pynlyk moest u de dood zyn! Helaes! in zyne teere jeugd uit het leven gerukt worden, heb ik het wel begrepen! Sterven wanneer een vlejende hoop... maer helaes ik dwael! waer leiden my myne verbysterde-zinnen? Vergiffenis, Frederik, vergiffenis voor de smadelyke belediging, welke ik u, in de vervoering myner diepe droefheid, toebreng! Deze klagten zyn den mond der maegd, die eens de gade van eenen held worden moest, onweerdig. Maer het was de zwakheid der natuer die my tranen storten deed. Vergiffenis Frederik! versterk, my, ik ga myne dagen den lande toewyden; zie van uit den Hoogen op my neër, deel my uwen moed, uwe liefde tot het vaderland mede. Neërboghen voor den troon des Almagtigen, smeek hem vuriglyk, dat hy toch de ketenen van ons teergeliefd vaderland gelieve te verbryzelen, bid Hem dat Hy my ondersteune, dat Hy my moed inboezeme en kracht geve aen myne zwakke stem om de hertender naburige volkeren te ontroeren.

Dan hare stem verheffende, roept zy in begeestering uit :

Europa, niet waer, gy hebt medelyden met Polens droevig lot! Uw hert bloedt by het

toeloop der aenwezigen, de belangrykheid der kwestien die er behandeld en der besluiten die er aengenomen zyn geweest, getuigen den aenhoudenden vooruitgang en de levenskracht der instelling.

De katholieken van Zwitserland hebben, van hunnen kant, in 1857, met hetzelfde doeleinde, het genootschap van Pius IX (*Pius-Verein*) gesticht, 't welk ook jaerlyks byeenkomt, en zich in nauwe betrekking heeft gesteld met de deutsche associatie.

Die vereenigings-beweging zal zich langs om verder uitstrekken, onder verschillende vormen, maer in eenen gelykstrevendenden geest tot al de landen waer de katholieken in meerdere of mindere maet het regt van byeenkomst of associatie genieten, onder de schutweer der gemeene wet.

Te dien tytel kan België niet nalaten er ook aen deel te nemen: de toestand in welken de belgische katholieken zich bevinden, de pligten welke de gebeurtenissen hun opleggen, de vryheden die zy door hunne aenhoudende poogingen behouden hebben, de wenschen langs alle kanten uitgedrukt, de bykleving en aenmoedigingen der bisschoppen, hebben de instelling te weeg gebragt van een komiteit dat, onder de bescherming Zyner Eminencie den kardinael aertsbisschop, primaet van België, besloten heeft den 18 augusty aenstaende te Meehelen eene algemeene vergadering byeen te roepen, tot welke zullen uitgenoodigd worden niet alleenlyk de belgische katholieke geneigd om deel aen zyne werkingen te nemen, maer ook een zeker getal onderscheidene katholieken uit vreemde landen.

Het doelwit dier vergadering staet beschreven in de statuten, die tenzelfde tyd alles regelen wat derzelve inrigting betreft; een program bepaelt de kwestien waermede zy zich in haren eersten zitting zal bezig te houden hebben. Deze stukken zyn gevolgd van een berigt aengaende de toebereidselen en innerlyke schikkingen der vergaderingen.

Vreemd aen de eigentlyk gezegde politiek, aen de kies-en party-worstelingen, aen de bekommernissen en hersenschimmige belangen die met elken dag geboren worden en verdwynen, de algemeene vergadering der katholieken in België, zich in eene verhevener sfeer plaetsende, betracht voor alles de krachten en den wil te vereenigen voor de verdediging en de zegepraal der katholieke belangen en vryheden. Ten dien einde onderzoekt en bestudeert zy de groote maetschappelyke en godsdienstige vraagstukken,

hooren der wreedheden welke men er pleegt! Niet een van u, heldhaftige volken, die de vryheid, voorwerp uws strevens, zoo duer hebt betaeld of het juicht Polens heldenpoogingen toe! Allen wenschen Polens ketens te zien vallen en deszelfs moedig volk vry en zegepraalend uit de lange en ongelyke worsteling te zien opstaen. Slechts één hoofd verzeter zich tegen en wil, als moest gansch Europa kruipend aen hem gehoorzamen, de slaverny, de verdrukking van Polen. Ach! leen het oor, vryheidminnend volk, aen de klagende stem eener weerlooze maegd. Gy die de vryheid by het rookende bloed uwer gevallen broeders voor de eerste maelflands bodem betreden zaegt, ach! help my het juk des vreemden verdelgen! o Werp eenen blik van medelyden op ons zwaer verdrukte land! Spoedt, spoedt u, vooraleer het voor altyd bezwyke! Vereenigt de kreten van verontwaardiging, welke nu afzonderlyk aen uwe van woede benepene boezems ontsnappen, en doet dezen magtigen kreet, tot eene reuzenstem versmelten, als eenen verpletterenden donder bedreigend in het oor des dwingelands dreunen, doet hem verstaen dat de gerechtigheid niet meer door een enkel hoofd kan worden versmacht, dat noch keizer, noch koning, noch prinr, noch wie het ook

en vereenigt zy de materialen die tot derzelver oplossing kunnen medehelpen; zy geeft zich rekening van den toestand der vrome, godvruchtige, liefdadige, opvoedingswerken, die hunnen oorsprong hebben en hun voedsel putten in het katholicismus, beraemt de middelen om dezelve te beschermen, ze te ontwikkelen en hunne weldaden uit te breiden; zy stelt zich voor de oefening der kunsten en letteren in hunne betrekkingen met het Christendom, aen te moedigen en te verspreiden. Dat is een om zoo te zeggen onbepaald veld, voor de ernstigste en de vruchtbaarste beraedslagingen en besluitnemingen geopend.

Met, op het welwillend aanbod Zyner Eminencie den kardinael Aertsbisshop, den zetel der eerste vergadering te Mechelen te vestigen, heeft het inrichtings-komitee geloofd aen al de eischen te voldoen. De vergadering zal in de metropolitaensche stad een allertoegeuegenst onthaal vinden, met ruime en gemakkelijke lokalen voor hare zittingen, en bovendien alle gemak voor hunne betrekkingen met de naburige steden Brussel, Antwerpen, Gent, Leuven, enz.

Eindelyk, de bescherming der belgische bisschoppen, de regstreeksche goedkeuring van den heiligen Opperpriester, aen wien God het bestner zyner Kerk heeft toevertrouwd, de bykleving van verscheidene uitstekende prelaten van verschillende landen, de samenvalling met het jubelfeest van O.-L.-Vrouw van Hanswyck, waerborgen van thans af het welslagen des werks, met op hetzelfde den godsdienstigen en echt katholieken zegel te prenten.

Daer zullen maetregelen worden genomen om in al de behoeften te voorzien en, zooveel als mogelyk, al de moeilijkheden te verwyderen. Deze staen ten meerderen deele aengemeld in het bericht dat achter het program volgt, en waer van het noodzakelyk is dat al de belanghebbenden kennis nemen.

Het is ook noodzakelyk, om het doel der vergadering te bereiken, al de noodige elementen van hare werkingen te vereenigen. Ten dien einde verzoekt het inrichtings-komitee de zoo spoedig mogelyke inzending der verslagen, notitiën en inlichtingen, gevraagd over de belgische en vreemde katholieke werken, en algemeenlyk over den toestand en den voortgang van het katholicismus byzonderlyk in de landen waer de Kerk zich in de tegenwoordigheid van andere christelyke gemeenschappen bevindt, alzo de aankondiging der redevoeringen welke zekere leden zouden voornemens zyn uit te spreken in de openbare zittingen, vermeld by art. XIV der statuten.

De belgische en vreemde katholieke tyd-schriften en dagbleden worden dringend aenzocht den onderstand hunner ruchtbaermaking te verlenen een eene onderneming die gansch de katholiciteit belangt, en waer van de aankondiging alleen niet kan nalaten de aandacht en de samenheiningen op te wekken van al de katholieken regtzinnig verknocht aen de groote en heilige zaak, welke het hunne pligt is te verdedigen, en met de genade Gods te doen zegespreken.

Toestand der velden.

De inlichtingen die van verscheidene punten des lands toegekomen zyn, magtigen ons om te verklaren, dat zelden de aanblik der velden schooner was dan thans. De oogst zal uinmemend overvloedig zyn, indien de weergesteldheid de verwachtingen niet komt te leur stellen.

De tarwe staet overheerlyk; zy is regelmatig gestruikt en heeft eene groote kloekte

zy, niet willekeurig meer over het lot der volkeren beslist en zich nooit aen de veroordeeling zyner baetzuchtige daden onttrekken kan. Ach, gy allen die my aenhoort, gedooft niet langer meer dat het schuldlooze bloed van zoovele helden vliete, droogt door uwe tusshenkomst de tranen van zoovele ongelukkige wezens, ontrukkt zoovele arme bannelingen met zware ketens beladen aen Siberië vergrysd grafkuil! Verlos, verlos toch Polen van zyne verdrukken, dat de zon van vryheid onzen roemryken vadergrond bestrale en de stem zyner kinderen zal steeds als eene dankbare hede de zegen des Allerhoogsten over de verlossers afsmeekende voor den troon der Godheid ruischen.

Vol moed en dapperheid tart Helena nu de gevaren des oorlogs, vol hoop en betrouwen stryd zy nu voor de verlossing en de vryheid der Polen dierbaer vaderland. Hare stem boven het gekletter der wapenen en het gebulder van het donderend geschut verheffende, roept zy gedurig uit: Moedig vooruit! zonen van het verdrukte Polen! dapper gestreden voor vryheid en vaderland! Verdubbel uwe slagen en Polens kluisters zullen, by het nederstorten uwer vyanden, verbryzeld worden.

E. SM.

EINDE.

op schier alle gronden. Het genealogisch koorn, de La Tréhonnais' reuzentarwe en de australische tarwe bieden in de Proeftuin, te Gent, een' wasdom aen, die alleen voldoende is om een bezoek in gemelden hof te doen afleggen.

Men had gezegd dat de zware vlagen van over een paar weken veel rogge hadden doen omstorten. Zelfs hadden eenige bladen gezegd, dat zekere landbouwers gedwongen geweest waren om ze te maeijen, Indien dit gebeurd is, het stelt eene zeer zeldzame uitzondering daer. De rogge kan welligt zoo wat ongestort wezen onder den invloed van eenen hevigen regen, maer zy is allengskens heropgerezen om te bloeijen, en overal staet zy dik en met schoone aren te pronken.

Eerlangs gaet de gerst aen 't rypen; zy zal eene goede opbrengst leveren.

Met de haver ziet het er ook goed uit.

De slooren, met eene verbazende hoeveelheid zaed beladen zullen in 't algemeen veel olie-zaed leveren.

De pataten, in allerbeste omstandigheden geplaat, zyn veelbelovend.

De natuerlyke meerschen hebben te weinig water gehad, zoo dat het gras ook dezen jare waeschylyk duer zal wezen.

De klaver zal op de meeste plaetsen een zeer goede eerste snee opleveren. De jonge klaver, in het koorn gezaeid, staet zeer dik en lief.

De bloedroode klaver heeft dezen jaren groote diensten bewezen aen degenen die ze kweekten, om het te kort aen droog voeder aen te vullen. Op den oogenblik van haren vollen bloei, zal zy schier teenemaal verbruikt wezen. Men zal er geene kunnen laten droogen.

De beetten zyn in zeer gunstige omstandigheden gezaeid geworden. Zy komen langzaam op. De droogte zou haer grootelyks kunnen benadeeligen.

Eindelyk, het vlas verkeert in eenen zeer voordeeligen toestand.

Wy hebben België's toestand, wat den akkerbouw betreft, afgeschetst, handelen wy thans over den oogst in Amerika.

Volgens de dagbladen van het Zuiden, zegt de *Courier des Etats-Unis*, geven de oogsten van het Zuiderlyke uiteinde de schoonste hoop.

In de binnenstreken van 't land zegt de *Rebel* van Chattanooga, biedt de grond de schoonste beloften aen. Uit elke voor schiet een ryke oogst van mais en tarwe op. Wy ontvangen vooral van het middenpunt Tennessee de aemoedigendste nieuwstydingen. Nooit, zegt een oude pachter van veel ondervinding heb ik een seizoen gezien die zoo veel hoop gaf. De tarwe vertoont zich digt, groen en alerschoonst. Ik reken dat ik er veel meer zal hebben dan verleden jaer. Brieven en mondelingsche verslagen komende van alle kanten, bevestigen die opgaven. De zoete lente-regens, gelyktydig komende met de maend april, zullen onze zolders meer dan vullen, zoo God ons zyne gunsten laet blyven genieten.

BOEKBEORDEELING.

De Loteling of de Slagtoffers der Bloedwet.

Wie onzer is nooit getuige geweest van de bittere droefheid die plotselings een huisgezin overvalt, wanneer het blinde lot een teerbeminden zoon aen de liefde zyner ouders komt ontrukken en tot den soldendienst verwyzen? Het gansche dorp slaet met medelyden de ongelukkige moeder gade die, by het vertrek haers zoons, als zinneloos rondwaelt langs afgelegene straten, als wilde zy 't huis ontvlugten waer hare oogen te vergeefs den troost haers levens, de hoop haers ouderdoms in zoeken. Iedereen is verontweerdigd tegen die strenge en onverbiddelyke wet die voor den armen, den eenvoudigen man alleen gemaekt schynt, want de ryken kunnen zich door eene geringe somme gelds aen hare toepassing onttrekken; ik zeg eene geringe somme, de opoffering die zy verplicht zyn te doen is waerlyk gering in vergelyking met die welke den ongedoeden te beurt valt. Nogtans zyn het niet deze laetsten die het meest te vreezen hebben van plaetselyke onlusten, oproer of verovering.

Doch het is niet alleen voor de berooving van eenen onderstand dat de moeder zoo zeer begaen is; zy vreesst byzonderlyk voor haren zoon die woeste en bandeloze wereld die hy gaet intreden en die men in gansch hare volheid, ongelukkig genoeg, in het leger aantref. De soldaten aen zich zelve overgegeven, aen alle kwade gesprekken, aen alle ge-

varen blootgesteld, buiten het oog van ouders en kennissen, van al wat hen voor onbetamelykheid kan inhouden beroofd; zedelyker wyze gesproken, dikwyls belet hunne godsdienstpligten te vervullen, of ten minste door niemand daertoe aengezet, vallen welhaest in den diepsten afgrond der zedeloosheid en komen hunne ouders geheel miskenbaer en onbehandelbaer terug. Dit verschrift vooral de christelyke moeder. Indien het ons hier toegelaten was een voorstel te doen, zouden wy vragen of men geenen dyk zou kunnen stellen aen die zedeloosheid, en den soldaet niet opbeuren uit dien staet van kleinachting waer in hy vervallen is, met eenieder tot den wapendienst te veroordeelen, met de ryken in het leger te vermengen met de armen, welke, door deze aenraking veredeld, meer ingehouden zouden worden, en door het goede voorbeeld en gezag van beter opgevoede wapenmakers geleid, tot die laegheid niet zouden overgaen die hen zoo verachtelyk maakt.

Welk gedacht men hierover ook opvatte, 't is tegen de wreedheid, onregtveerdigheid en zedeloosheid der thans bestaende wet dat de eerw. heer de Grove met al de kracht zyner begaafdheden, met al de gevoeligheid zyner ziel opkomt in het hartroerend verhaal *De Loteling*, waermede wy heden onze lezers willen bekend maken.

Hendrik en zyne vrouw met Josef en Lenora, hunne kinderen, leefden gelukkig op een klein pachthof, wiens opbrengst tot hun onderhoud ten volle toereikend was, toen eensklaps het droevige tydstip der loting dit stille geluk kwam stooren. Eenigen tyd vóór den beslissenden dag peinsde de goedemoeder aen niets anders meer dan aen het gevaer dat haer Josef bedreigde. Dit gedacht plaegde haer zoo zeer dat zy, zelfs vóór de loting, in eene gejaagdheid geraakte die erger en erger werd naermate hare onzekerheid langer duerde, en die in eene volkomene krankzinnigheid veranderde, wanneer er geene hoop meer overbleef om haren zoon te bewaren. Men had wel gedacht om eenen plaetsvervanger te stellen, zelfs de zoon van den smid had zich daervoor aangeboden; maer het geviel dat men dezen jongen voor een onbeduidend lichaemsgebrek afkeurde; de tyd was verlopen en Josef moest opgaan. Men kan denken hoe vader en dochter door tegenstrydige aendoeningen gefolterd werden, willende van den eenen kant de lydende moeder troosten, en van den anderen hunne droefheid niet kunnende bedwingen over Josefs akeligen toestand.

Deze jongeling, deugdzaam en stil van aerd, had geen den minsten trek tot het soldatenleven; hoe hard moest hem zyn vertrek vallen! Wat meer is, de tyden waren somber: Parys stond in oproer; de koning werd verdreven; geheel Europa was in órúst; België's greuzen werden bedreigd, en Josefs regiment naer Kortryk gezonden. Daer valt de zaak van *Risquons-tout* voor. Zoodra het ongelukkig huisgezin deze tyding vernam, groeide met de krankzinnigheid der moeder ieders ongerustheid aen.

Onderusschen had men by hoog en laag zoodanig gewerkt dat er teruggekomen werd op de keuring van den jongen smid, en Josef mocht afkomen; maer!... 't was slechts om de begrafenis zyner ongelukkige moeder by te woonen. De jongen was er zoo door getroffen dat hy uitterde van droefheid en spyt. Ziedaer twee slagtoffers der Bloedwet.

Dat is nagenoeg de inhoud van het onderhavige verhaal waer aen de achtbare schryver eene zoo ryke en welgevulde ontwikkeling heeft weten te geven. De byzonderheden zyn zoo wel gekozen, zoo goed met het hoofdonderwerp verbonden dat men geen enkelen stond het voorgestelde doel uit het oog verliest. De zedelessen zyn menigvuldig; de tafereelen van huiselyk geluk, christelyk leven en godsdienstplegtigheden staen nevens de heetste aenwakkeringen tot de liefde voor vorst en vaderland, en de hevige uitvallen tegen de baldadigheden die de loting en dergelyke dingen vergezellen. Indien wy iets af te keuren hadden zou het veeleer de overvloed der stof zyn dan het gebrek; hetgeen voor romanschryvers zeer zeldzaam is. Inderdad terwyl wy deze mannen tot de kleinste zaak zyn uitpluizen, volgen hier de gebeurtenissen elkander zoo spoedig op dat men nauwelyks ademen kan.

Wat den schryfstyl betreft, vreezen wy niet tegengesproken te zullen worden, wanneer wy beweerden dat hy regt nederduitsch is, vooral regt vlaemsch, gelyk de Belgische bevolking hare taal gerne geschreven ziet; van alle stroefheid verstoken, is de schryfwyze gemakkellyk, natuerlyk, vloeiend. Hoe gerne hadden wy ook de nauwkeurigheid en gepastheid der uitdrukkingen geprezen! maer hierin moeten wy bekennen dat de schryver wat al te onachtzaam schynt geweest te zyn. Voorbeeld:

Daer is verschil tusschen de uitdrukking *alle mogelyke vruchten*, die de schryver gebruikt, en *alle vruchten die 't hem mogelyk was te winnen*, gelykt hy heeft willen zeggen (bl. 7).

Beide HUISGENOTEN (VOOR ECHTGENOTEN) beminden elkaar van harte en ondersteunden zich (dit zich moest nog ELKAAR zyn) (ibid.)

Zonder dat Josef het FYN WOORD van de zaak kon vatten (bl. 11). Men zegt in 't neerduitsch wel: *het fyn eener zaak*, maer *het fyn woord* is fransch.

Op eenen avond ZATEN moeder en Lenora by het vuur GEZETEN. (Dit laetste woord had zeer wel kunnen wegblyven. (bl. 11).

Er zyn er wel honderd die wetten MAKEN EN AFBREKEN, en wetten VERANDEREN gaet zoo gauw niet (bl. 12). Ieder zal, dunkt my, eene onjuiste samenkoppeling van denkbeelden vinden in dat *afbreken* welk zoo gemakkellyk, en dat *veranderen* welk zoo moeillyk is.

Op bl. 13 staet *gebid* voor *gebeden*. Om van God te smeecken. (zelfde bl.) Men zegt iemand smeecken; by gevolg moest het hier zyn: om God te smeecken.

Hebt ge bang van 't geweer? (bl. 17) dit is eene allezins fransche wending voor: *zyt gy bang voor het geweer*.

Wy willen deze aenhaling niet voortzetten; wy hebben maer alleenlyk willen toonen dat een weinig meer opletendheid een aantal wendingen en uitdrukkingen zou verbanen hebben die of onnauwkeurig zyn of tot het nederduitsch niet te huis behooren. Doch dit alles belet niet dat wy den schryver hartelyk geluk wenschen over zyn werk, omdat het, in eenen goeden zin geschreven, waerlyk geschikt is om de huisgezinnen eene aengename en nuttige lezing te verschaffen, en om in het land eene overtuiging te weeg te brengen die voor het gemeen de weldadigste gevolgen zou hebben.

Het werk is opgedragen aen den achtbaren heer Coomans, volksvertegenwoordiger en vromen tegenstrever der militiewetten en hare misbruiken. Wy weten dat mynheer Coomans den schryver eenen zeer vleijenden brief over zyn werkje heeft gezonden.

De leesvergadering, de *Nicolaï-Kring*, van Haelen, heeft in zitting van 31 Mei laetstl. den eerweerden heer de Grove, pastoor te Horpmaal, met algemeene toejuiching, tot haren eerevoorzitter benoemd, in vervanging van wylen den heer ridder Fischbach-Malacord; en den heer Paschalis Loosen tot penningmeester in vervanging van wylen den heer Tialans.

Au sieur BLANCHART, photographe, à Hasselt.

Nous n'avons pas l'habitude de rendre compte de la rédaction de notre feuille à tout faquin qui voudrait prêter son nom à nous critiquer. Cependant comme le barbarisme, qui brille au début de votre précieux factum, caractérise assez le TERRIBLE auteur, il nous plait de vous avouer, le pouce en l'air, que nous n'attachons pas plus d'importance à votre *photographie* qu'à sa littérature. Un homme avili et ravalé recourt à des moyens bas et vils dans l'espoir de nuire: nous les méprisons. En effet que nous coûterait-il de fabriquer quelques lignes et d'emprunter le nom du premier porte-faix, marchand ambulante d'estampes, colporteur, ou etc., qui daignerait nous honorer de son yes. Nous aurions bien à faire, si nous devions nous mêler des relations d'individus qui passent leur vie à battre les champs et les pavés.

Edm. Schoofs.

STADSNIEUWS.

Verleden zondag heeft er in de kerk der Zusters van Liefde eene treffende plegtigheid plaets gehad. De eerw. pater Norbertus, uit de orde der Mindebroeders van de hervorming der Capucijnen (in de wereld Alphonsus-Gregorius Schevenels, van St-Truiden) droeg er voor de eerste maal het drymael heilig Misoffer op. Dank aen de medewerking der eerw. Minderbroeders-Recolleten, aen de Kinderen van Vincentius en aen een aantal onzer stadsgenoten, werd dit plegtig oogenblik voor onzen nieuwen pater en voor zyne achtbare ouders en familie met allen mogelyken luister en vreugde gevierd. Wy twyfele geenzins of menige ouders die in de heilige Mis tegenwoordig waren hebben er den Heer vurig gebeden en hetzelfde geluk voor hunne kinderen afgesmeekt.

Morgen, om 8 ure 's avonds, zal onze koninglyke Harmony haer eerste zomer-concert geven in den hof van het Casino.

In gevel van slecht weder, zal zulks in deszelfs groote zaal plaets hebben.

Over eenige dagen heeft men in de kerk van Zepperen eenen offerblok opengebrouwen en bestolen. De dief, hoewel ontsnapt zynde, is reeds gekend. Hy is geboortig van Gheel en heeft voor diefstal nog 6 maenden gevang gehad.

Gisteren is de genaemde E... van St-Truiden, betigt van twee shalen op den naam

UIT DE PERS GEKOMEN BY A. SCHOOF'S DE SLAGTOFFERS DER BLOEDWET.

DE BRAVE JOSEF, EEN LOTELING VAN 1848,

GEVOLGD VAN

JAN VAN DEN SMID, PLAETSVERVANGER BY HET LEGER.

door J.-B. DE GROVE, schryver der Vlaemsche Broeders van Limburg.

Zedelyke levensschets uit de hedendaegsche geschiedenis waerin de gebruiken der Militiewet bekend gemaakt en gehékeld worden.

Het werk is opgedragen aen den heer Coomans, volksvertegenwoordiger, die met de vleijendste welwillendheid voor den schryver de opdracht er van heeft aengenomen. — Prys : 80 centiem.

Verzekerings - Maetschappy

LLOYD BELGE

TE ANTWERPEN.

Maetschappelyk kapitaal 4 MILLIOEN franken.

De Maetschappy verzekert tegen brand, door vuer of onweder ontstaende, alle roerende of onroerende eigendommen, mits eene vooruitbetaelde, vaste en onveranderlyke premie.

Deze premien zyn zoo laag mogelyk gesteld als de ondervinding zulks toelaet, om den verzekerde eene solide waerborg aen te bieden.

De regeling der brandschade wordt op het spoedigste bewerkstelligt.

Hoofdagent der Maetschappy te St-Truiden : ALFONS ROSELLE, klerk by den heer notaris Delgeur.

EMPRUNT ROMAIN.

Le Saint Père vient d'autoriser l'émission du restant de l'emprunt romain au cours de la bourse.

Les obligations sont de 1000 fr., de 500 fr. et de 100 fr. à l'intérêt de 5 p. % payable par semestre.

Les personnes, qui désirent effectuer un placement convenable et avantageux en contribuant aux besoins du St Siège, pourront se procurer des titres tous les jours, les dimanches et fêtes exceptés, chez M. TERWANGNE et Cie et chez M. VERCOUR et Cie, à Liège.

PROGRAMME DES COURSES

DONNÉES PAR

LA SOCIÉTÉ DE COURSES DU LIMBOURG,

SOUS LE PATRONAGE

de S. A. R. Mgr le Comte de Flandre,

A SAINT-TROND,

LE DIMANCHE 6 SEPTEMBRE 1863, A 1 HEURE.

1° — Prix de l'Agriculture.

Courses pour chevaux de trait de la province seulement. Entrée 5 fr. Distance 800 mètres environ.

1er Prix 200 fr.

2° Prix 50 fr. ajoutés aux entrées. Les engagements seront reçus jusqu'au jour de la Course, à 10 heures du matin.

2° — Prix du Commerce.

400 fr. pour chevaux de premier croisement de tout âge, nés et élevés dans la province de Limbourg.

Entrée 10 fr. Le deuxième arrivant recevra les entrées. Distance 1200 mètres environ. Poids : 3 ans, 56 kilos; 4 ans, 63 kilos; 5 ans, 64 1/2 kilos; 6 ans et au-dessus, 65 1/2 kilos.

Le cheval vainqueur d'un prix portera 3 kil. de surcharge, de 2 ou plusieurs prix, 3 kilos. Trois chevaux partant au pas de course. Les engagements seront reçus jusqu'au 1er Septembre.

3° — Prix de la Plaine.

800 fr. pour chevaux de trois ans et au-dessus, de deuxième croisement et de demi-sang, nés et élevés en Belgique.

Entrée 20 fr., le deuxième arrivant recevra les entrées.
Poids : 3 ans, 56 kilos; 4 ans, 63 kilos; 5 ans, 64 1/2 kilos; 6 ans et au-dessus 65 1/2 kilos. Les chevaux de demi-sang porteront 3 kilos en plus; tandis que les chevaux de 2° croisement, nés et élevés dans la province de Limbourg, jouiront d'une décharge de kilos.

Les engagements pour les Courses devront se faire par lettres chargées, renfermant le montant des engagements, et adressées à M. le chevalier DE MENTEN DE HORNE, secrétaire de la Société, au château de Horne, près Saint-Trond, et à Paris chez M. GRANDHOMME, secrétaire du Jockey Club, rue de Grammont, 30.

La Société des Courses du Limbourg a adopté le nouveau règlement des Courses en Belgique.

Le Secrétaire,
CHEV^r DE MENTEN DE HORNE.

Le Président de la Société,
Cie D'ARSHOT.

Tout cheval vainqueur d'un prix portera 2 kil. de surcharge, de 2 ou plusieurs prix 3 kil. Les engagements seront reçus jusqu'au 1er Septembre.

4° — Prix de la Ville.

COURSES DE HAIES (GENTLEMEN RIDERS.)

800 fr. pour tous chevaux, entiers, hongres et juments de 3 ans et au-dessus, de toute espèce et de tout pays.

Entrée 50 fr. moitié forfait, le second recevra la moitié des entrées, l'autre moitié restera au fonds de course.

Distance 2000 mètres environ, 8 haies. Poids 75 kilos.

Tout gagnant d'une Course ou d'un Steeple-Chase de 2000 fr. portera 2 kilos de surcharge, de 4000 fr., 4 kilos et de 6000 frs. 6 kilos.

Les engag^{ts} seront reçus jusqu'au 1er Août.

5° — Steeple-Chase (Handicap.)

Prix 2000 fr. ajoutés à 100 fr. d'entrée moitié forfait, s'il est déclaré le 20 Août. Le second doublera son entrée, le troisième retirera sa mise.

Distance 3800 mètres environ, 17 obstacles au plus à franchir.

Tout cheval qui, après la publication des poids, gagnerait un Steeple-Chase de la valeur de 3000 fr. entrée comprise, portera 3 kilos de surcharge, de 4000 fr. et au-dessus, 4 kilos.

Les Gentlemen Riders recevront une décharge de 5 kilos.

Les engag^{ts} seront reçus jusqu'au 1er Août.

A messieurs les Curés.

CONCURRENCE IMPOSSIBLE.

MANUFACTURE

D'ORNEMENTS D'ÉGLISE

EN TOUT GENRE

de J.-A.-H. LEYNEN, Libraire,

A KLEINE-BROGEL, (Limbourg belge.)

Les grands avantages dont je jouis sur la plupart des autres fabricants; étant établi à la campagne où je fais confectionner tout à prix réduit; et tirant directement, à des conditions favorables, toutes mes étoffes de Lyon, Paris, etc, me fournissent les moyens de vendre à des prix inférieurs à tous ceux qui ont été établis jusqu'à présent.

EXEMPLE :

Une chasuble (toutes les couleurs en usage,) avec les accessoires, fond damassé soie et coton, belle croix brodée or nuée, galon système et à crête, glacé belle qualité, forme et confection excellentes coûte 45 à 50 fr. Franco en Hollande 50 à 55 fr.

Les mêmes, avec croix brochée argent ou soie, même galon argent ou soie, même prix. Chasubles de moindre qualité depuis 30 fr. Chasuble en moire, or ou argent invariables, unies ou avec croix différente, galon or ou argent, ou en autres étoffes or et argent faux, mi-fin de 60 à 250 fr. Chasubles brodées depuis 200 à 1,200 fr. et plus.

Drapeaux, bannières, chappes, dalmatique, étoles, humeraux, robes et manteaux de vierge, intérieur de tabernacle, baldaquins, stations, médaillons peints et brodés, le tout à des prix proportionnés. Restauration.

Je confectionne une chasuble, vieille pour 5 francs.

Habitué de traiter complètement en confiance avec mes respectables clients, je leur laisse la liberté de tenir à ma disposition moyennant avis, les livraisons qui ne seront pas conformes à leurs commandes, et qui ne surpasseront leur attente. Facilité de paiement.

J.-A.-H. LEYNEN.

KOMT ZIEN OM U TE OVERTUIGEN.

IN DEN GULDEN SCHOEN.

P. ENTBROEKS,

Mre SCHOEN - EN LEERZENMAKER,
267, Stapelstraet, 267.

heeft de eer het publiek te laten weten dat hy voor het zomerseizoen zynen winkel komt te verryken met een groot en schoon assortiment van Schoenen van allen slach

EN NAER DEN BESTEN SMAEK

voor mans, vrouwen en kinderen.

Zyn leder, enz. uit de vermaerdste huizen des lands ontvangende en hetzelfde op eene onverbeteryke wyze verwerkende, is hy niettemin in staet te verkoopen aen pryzen tegen dewelke hoegenaemd geen konkurrent op kan.

Men gelieve het voort te zeggen.

LIBRAIRIE

D'ANGÉLINE SCHOOF'S,

Marché-aux-Poissons.

Nouveautés littéraires.

LES ANTONINS, ans de J.-C. 69-180, p^r le comte de Champagny, suite des Césars et de Rome et la Judée. 3 v. in-8° de 500 p. 18 00
LE CURÉ D'ARS, Vie de M. Jean-Baptiste-Marie Vianney, publiée sous les yeux et avec l'approbation de Mgr. l'évêque de Belley, par l'abbé Alfred Monnin. 2 vol. in-12 de 500 à 600 pages. 8 00

DISCOURS DE RÉCEPTION de M. le prince de Broglie à l'Académie française.—Réponse de Saint-Marc Girardin. Broch. in-8°. 1 00

SOUVENIRS DE ROME offerts par Mgr. l'évêque d'Orléans au clergé de son diocèse. Brochure in-8° de 160 pages. 2 00

ENTRETIENS SPIRITUELS du R.-P. de Ravignan, recueillis par les enfants de Marie (couvent du Sacré-Cœur de Paris 1855) suiv. d'un choix de ses pensées. 1 vol. in-12 de 300 pages. 3 00

SUITE DES ENTRETIENS du R. P. de Ravignan, recueillis par les enfants de Marie (couvent du Sacré-Cœur, 1856 et 1857) suivis de quelques passages de sa correspondance. 1 vol. in-12 de 250 pages. Net 3 50

SOUVENIRS DES CONFÉRENCES du R. P. de Ravignan, prononcées en 1842, pendant la station de l'Avent à la métropole de Besançon. 1re partie : conférences des hommes. — 2e partie : conférences des dames; ouvrage approuvé par Son Eminence le Cardinal Gousset. 1 vol. in-12 de 250 p. 2 00

LA VÉRITÉ SUR LE SPIRITISME. Des évocations et du commerce avec les esprits au XIXe siècle, par M. le Mre de Roys. 0 25
L'EXILÉE, par A. Devoile. 1 vol. in-12 de 350 pages. 2 00

UN RÊVE, par le même. 2 00

LA FORTUNE ET LA RICHESSE, par Jean Lander, précédé d'une introduction par M. Ernest Bello. 1 vol. in-12 de 250 p. 2 00

HISTOIRES ET LÉGENDES irlandaises, par F. Nettement. 1 v. in-12 de 220 p. 2 00

LE TRIOMPHE DE LA RELIGION ou le retour d'un ancien colonel au catholicisme, drame en quatre actes par l'abbé M..., curé de canton. Brochure in-4°. 2 00

LES PSAUMES DE DAVID, traduction nouvelle d'après le vulgate avec des notes tirées de Bossuet, par Victor Rendu. 1 vol. in-18 de 770 pages. 1 50

MANUEL DU SACRÉ-COEUR ou méditations, prières, pratiques, indulgences et divers exercices de dévotion en l'honneur des cœurs de Jésus et de Marie, par J. G. 1 vol. in-18 de 570 pages. 1 00

PETIT MANUEL DU SACRÉ-COEUR, par le même. 0 60

MOIS DU SACRÉ-COEUR DE JÉSUS DES AMES INTÉRIEURES, avec une méditation pour chaque premier vendredi du mois et un choix de pratiques, de prières et d'exemples, par le R. P. Huguet. 1 vol. in-18 de 400 pages. 1 50

DÉVOTION AU SACRÉ-COEUR DE JÉSUS en exemples, ou Excellences des prières et de pratiques en l'honneur du Sacré-Cœur démontrée par un grand nombre de miracles authentiques et par des traits empruntés à la vie des saints et à l'histoire contemporaine, par le R. P. Huguet. 1 vol. in-12 de 300 pages. 1 50

CONNAISSANCE DU COEUR DE N.-S. J.-C., percé de la lance, ouvrage du R. P. Bonucci, traduit du latin par Mgr. Laquet. 1 vol. in-12 de 430 pages. 3 75

MOIS DU SACRÉ COEUR DE JÉSUS. A. M. D. G. 1 vol. in-18 de 300 pages. 0 70

PRATIQUE DE L'AMOUR ENVERS LE COEUR DE JÉSUS, par l'auteur du mois du Sacré-Cœur. 1 vol. in-18 de 440 pages. 1 00

Vertrekuren v. den Yzerenweg.

Van St-TRUIDEN naer BRUSSEL, LUK, ANTWERPEN en GENT :

8 ure 15 minuten 's morgens.
1 uer 59 » na midd. (Exp.)
6 ure 44 » 's avonds.

Van St-TRUIDEN uaeer HASSELT, MAESTRICHT en AKEN :

9 ure 34 minuten 's morgens.
3 ure 46 » na midd. (Vit.)
8 ure 00 » 's avonds.

Postwagendienst.

Van Sint-Truiden naer Tongeren : 's morgens om 9 ure en na middag om 4 ure.

Van Sint-Truiden naer Thienen : 's woensdags en 's zaterdags om 3 ure na middag.

St-Truiden.—Boekd. A. Schoofs, Vismarkt.